

100. výročie narodenia **ALEXANDRA DUBČEKA**
SYMBOL ČESKOSLOVENSKEJ JARI

FESTIVAL ČESKEJ A SLOVENSKEJ TVORBY PRE DETI

1. 11. – 7. 11. Slovenský inštitút, Městská knihovna v Praze, Divadlo Kampa, Dům národnostních menšin a pražské ZŠ a MŠ

Spolok BONA FIDE v spolupráci s o.z. Celé Slovensko číta deťom, Slovenským inštitútom, Mestskou knižnicou mesta Piešťany a Krajskou knižnicou L. Štúra vo Zvolene, pripravili Festival českej a slovenskej tvorby pre deti 2021. Siedmy ročník opäť predstaví českú a slovenskú literatúru, prinesie literárne, divadelné a výtvarné dielne, bábkové predstavenia, výstavy ilustrácií a poukáže na príbuznosť a vzájomnú prepojenosť Čechov a Slovákov. Mladej generácii pripomenie blízkosť oboch jazykov a národov, ktoré spája spoločná história, kultúra a tradícia.

V Slovenskom inštitúte sa v rámci festivalu môžete tešiť na nasledujúce programy:

2. 11. 2021 o 18:00

Vernisáž výstavy MIRO DUŠA: Bábky s dušou

Výstava bábkara a scénografa Mira Dušu bude pre verejnosť otvorená od 3. 11.

3. 11. 2021 o 10:00

Analfabeta a Klára

Prezentácia kníh slovenských spisovateľov Petry Nagyovej Džerengovej a Jána Uličianskeho, spojená s besedou a scénickým čítaním.

Účinkujú: Petra Nagyová Džerengová a Martin Kollár

4. 11. 2021 o 10:00

Čítame a čteme

Osobnosti slovenskej kultúry a českí hostia čítajú ukážky zo svojich obľúbených kníh a besedujú s deťmi. Účinkujú: Zuzana Kronerová, Martha Issová, Petra Nagyová Džerengová, Richard Tršťan, Daniel Rušar, Viera Kučerová, Martin Kollár a Patrícia Pivolusková

5. 11. 2021 o 10:00

Slniečko je Sluníčko

Prezentácia detského časopisu spojená s literárnym workshopom, dramatinovaným čítaním a besedou so spisovateľkou a šéfredaktorkou časopisu Ľubicou Kepštovou.

Účinkujú: Martin Kollár a Patrícia Pivolusková

Festival sa koná pod záštitou MgA. Hany Třeštíkovej, radnej Magistrátu hlavného mesta Prahy a J.E. veľvyslanca Slovenskej republiky v Českej republike Rastislava Káčera. Festival finančne podporil Magistrát hlavného mesta Prahy, MŠMT ČR, MK ČR a Slovenský inštitút.

LITERÁRNA STREDA

100. VÝROČIE ÚMRTIA PAVLA ORSZÁGHA HVIEZDOSLAVA

10. 11. o 17:00, Slovenský inštitút, nám. Republiky 3, Praha 1

Komponovaný večer pri príležitosti 100. výročia úmrtia slovenského básnika, dramatika a prekladateľa, jedného z hlavných formovateľov slovenského literárneho realizmu a hlavného predstaviteľa slovenského básnického parnasizmu.

V rámci večera uvidíte Inscenáciu **Hájniovka žena** zo zlatého fondu Rozhlasu a televízie Slovenska a Chvilčkou poézie si pripomenieme jednu z Hviezdoslavových básní **Pokoj, milý, sladký pokoj** zo zbierky

Dozvuky III. Svoju tvár a hlas ponúkol **Martin Huba**, ktorý okrem umeleckého prednesu zodpovie, prečo je podľa neho poézia v súčasnosti dôležitá.

Hájkova žena je slávny televízny film z roku 1971 v réžii Jozefa Palku. Hlavné postavy v ňom stvárnil **Božidara Turzonovová, Jozef Adamovič, Michal Dočolomanský, Viliam Záborský, Leopold Haverl, Mikuláš Huba** a ďalší.

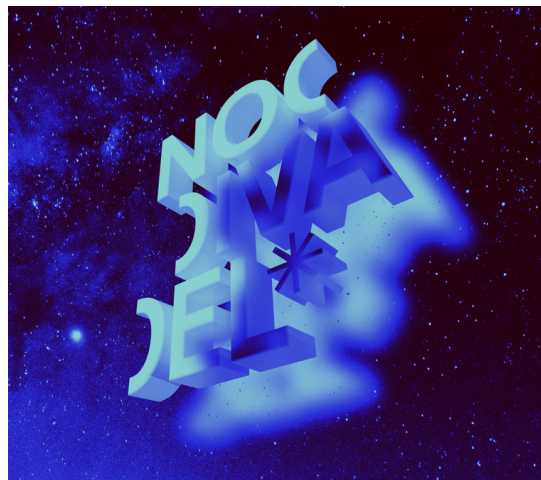
Podujatie sa koná v spolupráci s Rozhlasom a televíziou Slovensko a je **príspevkom Slovenského inštitútu do projektu Den poezie, ktorý sa uskutoční od 8. 11. do 21. 11. v celej Českej republike.**

DIVADLO

FESTIVAL NOC DIVADEL: SLOVINSKÁ DRÁMA UP-TO-DATE

20.11. o 22:00, Slovenský inštitút, nám. Republiky 3, Praha 1

Účinkujúci herci: **Michaela Badinková, Beata Greneche, Hana Gregorová, Zuzana Kronerová, Viera Kučerová, Zuzana Onufráková, Daniela Šinkorová, Braňo Holíček a Richard Tršťan.**

Scénické čítanie súčasnej slovinskej drámy v slovenských a českých prekladoch v interpretácii bilingválnych hercov. Ukážky z hier doyena súčasnej slovinskej drámy Evalda Flisara **Nora Nora** a mladej dramatičky Simony Semenič, sedem kuchárov štyria vojaci tri sofie v režijnej skici **Braňo Holíčka**.

Obe hry zachytávajú posuny v chápaní univerzálnych hodnôt, ktoré sa premietajú do intímnych medziľudských i celospoločenských vzťahov.

Flisarova hra **Nora Nora**, ktorá po formálnej stránke reprezentuje kánonický divadelný text, je originálnou transkripciou, pričom odkazuje na slávnu hru Henrika Ibsena **Domov bábk**. Získala významnú Cenu Slavka Gruma za najlepší dramatický text v roku 2004 a viackrát bola inscenovaná aj v zahraničí, napr. v Soho Theatre v Londýne.

Semeničovej hra **sedem kuchárov štyria vojaci tri sofie** rovnako získala Grumovu cenu a prvýkrát ju inscenoval v Ľublane aj na Slovensku známy režisér Diego de Brea, avšak predstavuje experimentálny protipól. Hra reflektuje aktuálne témy súčasnej spoločnosti ako nebezpečenstvo vylučovania jednotlivcov a skupín na okraj spoločnosti, obmedzovanie úlohy žien v súčasnom svete, strach z iného, dogmatické myslenie, radikalizácia či nacionalizácia.

Súčasťou podujatia bude teatrologický úvod slovinskej prekladateľky a odborníčky na slovinskú drámu Martiny Vannayovej o súčasnej slovinskej dráme a jej zasadení do európskeho kultúrneho priestoru.

Podujatie je príspevkom Slovenského inštitútu do európskej Noci divadiel v Prahe a realizuje sa ako spoločný slovensko-česko-slovinský projekt pri príležitosti slovinského predsedníctva Rady Európskej únie a pod záštitou EUNIC klastru v Prahe.

Podujatie vzniklo v spolupráci so Slovinskou ambasádou v Prahe, vydavateľstvom Větrné mlýny, Institutom umění - Divadelní ústav.

FILM

PREMIÉRA DOKUMENTÁRNEHO FILMU KOMÚNA

22. 11. o 20:45, Kino Světozor, Vodičkova 791, Praha 1

Slovenský inštitút a Institut dokumentárneho filmu vám prinášajú v rámci cyklu *Dokumentární Pondělí*

premiéru filmu k pripomenutiu výročia udalostí Nežnej revolúcie. Film **Komúna** sleduje pôsobenie undergroundu na východe Slovenska. Túžba po slobode počas normalizácie vytvorila voľné združenie mladých Košičanov vyznávajúcich princípy undergroundu. Stali sa outsidersmi z vlastnej vôle, aby žili slobodne na okraji spoločnosti a mohli sa stať tvorcami samých seba. Dnes žijú viac v minulosti, vo vzájomných podozreniach zo zrady. Nad ich príbehom sa pritom vznáša spomienka na ich tragicky zosnulého guru, filozofa a básnika Marcela Strýka. V snahe vyrovnáť sa s minulosťou organizuje pražský priateľ - český filozof, undergroundový umelec a disident Mirek Vodrážka revival dávneho koncertu v košickej katedrále. Docielia priatelia na stretnutí zmierenie?

Námet: Ingrid Mayerová

Réžia: Jakub Julény

Scenár: Jakub Julény, Pavel Smejkal

Producentka: Barbara Janišová Feglová, HITCHHIKER Cinema

Rok výroby 2020

Po premietaní filmu bude v kine Světozor diskusia s tvorcami a inými hosťami, ktorá bude súčasne streamovaná online cez portály Dafilms a sociálne siete Slovenského inštitútu a Inštitutu dokumentárneho filmu.

Podujatie sa koná pod záštitou Slovenského inštitútu.

<https://www.komunafilm.sk/>

VÝSTAVA

ALEXANDER DUBČEK OČAMI DNEŠKA

25. 11. o 17:00, Slovenský inštitút, nám. Republiky 3, Praha 1

Podujatie pri príležitosti 100. výročia narodenia osobnosti Pražskej jari, Alexandra Dubčeka slovenského politika, výraznú osobnosť česko-slovenských dejín.

Na vernisáži výstavy prednesie monológ postavy Alexandra Dubčeka z inscenácie **#dubček** z repertoáru Divadla Aréna, slovenský herec **Matej Marušin**.

Klavírny doprovod: **Matej Arendárik**.

100. výročie narodenia ALEXANDRA DUBČEKA (1921 – 1992), československého politika slovenskej národnosti, osobnosti Pražskej jari 1968

Alexander Dubček bol významný česko-slovenský ľavicovo orientovaný politik a vrcholný predstaviteľ Pražskej jari. Od januára 1968 zastával funkciu prvého tajomníka ÚV KSČ, v ktorej začal presadzovať politiku „socializmu s ľudskou tvárou“. Tento reformný proces, snažiaci sa o demokratizáciu komunistického režimu, ukončila 21. augusta 1968 invázia vojsk Varšavskej zmluvy do ČSSR. 17. apríla 1969 Dubčeka vo funkcii prvého tajomníka ÚV KSČ nahradil Gustáv Husák, ktorý zaviedol tzv. normalizáciu. Po Nežnej revolúcii sa Dubček opäť vrátil do politického života ako predseda Federálneho zhromaždenia ČSFR a predseda Sociálnodemokratickej strany Slovenska. Zomrel po dopravnej nehode služobného auta.

100. výročie úmrtia PAVLA ORSZÁGHA HVIEZDOSLAVA (1849 – 1921), slovenského básnika, prozaika, dramatika a osobnosti slovenskej literatúry

Literárna legenda, Pavol Országh Hviezdoslav, sa narodil v roku 1849 vo Vyšnom Kubíne. Základnú školu navštevoval vo viacerých oravských mestečkách. Svojimi nadpriemernými školskými výsledkami na seba upútal do takej miery, že jeho učiteľ presvedčil rodičov, aby mohol naďalej študovať.

Pavol pokračoval v štúdiu na gymnáziách v Miškovci, respektíve v Kežmarku, kde sa zaradil ku najlepším žiakom. Už počas štúdia začal pracovať na svojom nadaní, no v maďarskom a nemeckom jazyku. Až po príchode na gymnázium v Kežmarku sa jeho tvorba upriamila na slovenský jazyk. Po absolvovaní gymnázia študoval na Právnickej akadémii v Prešove. Po vyštudovaní robil dvadsať rokov advokáta v Námestove.

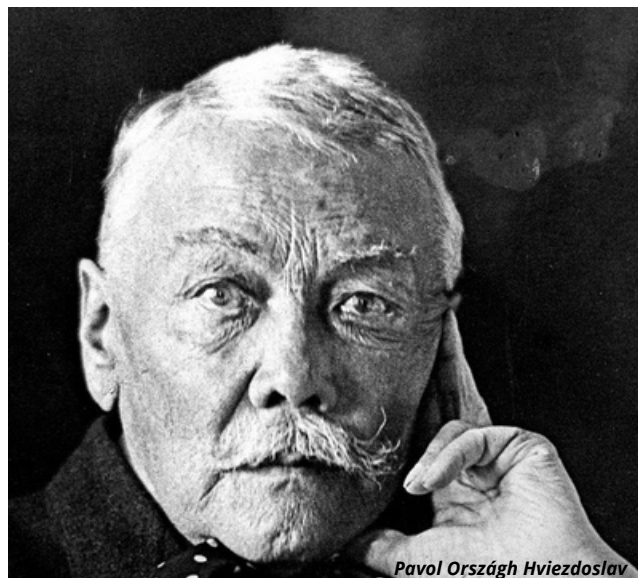
V roku 1876 sa oženil s Ilonou Novákovou. S manželkou nemohol mať deti.

Alexander Dubček

Vychovávali však dve bratove deti, Jaroslava a Sidóniu. Okrem literárnej tvorby pracoval aj ako prekladateľ. Napísal mnohé epické diela a drámy. Boli po ňom pomenované mnohé slovenské námestia (jedno taktiež v Bratislave), obec Hviezdoslavov a taktiež Hviezdoslavov vodopád. Každý rok sa na jeho počesť koná súťaž umeleckého prednesu poézie a prózy, Hviezdoslavov Kubín.

Jazyk diela Pavla Országha Hviezdoslava čaká na plné zapojenie do filozofického diskurzu. Sústavu Hviezdoslavových filozofických (explicitných a implicitných) významových útvarov by bolo možné označiť ako transrealizmus – jazyk, ktorým je napísané Hviezdoslavovo dielo, umožňuje „poňať i pomenovať všetky veci i všetky polohy ľudského ducha – od vesmírnych galaxií po najdrobnejšiu rastlinu na zemi, od dejinnej filozofickej reflexie po jednoduchý prejav ľudového myslenia, od najabstraktnejších pojmov vo sfére intelektu po konkrétny inštrumentár roľníckej práce.“

Pavol Országh Hviezdoslav

Ocenenie Anasoft litera získala Barbora Hrínová za zbierku poviedok *Jednorožce*

V aktuálnom šesťnástom ročníku literárnej ceny **Anasoft litera** porota zaujalo dielo o inakosti, ktoré do centra pozornosti dostáva veci a témy, ktoré sú považované za periférne či menejcenné.

„Moje postavy sú jednorožce alebo takzvaní veční hľadači. Ľudia, ktorí sú nejakým spôsobom iní, odlišní alebo ich tak vníma okolie. Snažia sa pritom o rovnaké veci ako všetci ostatní – o lásku, vzťah, akceptáciu, porozumenie,“ opisuje mladá scenáristka Barbora Hrínová svoju debutovú knihu.

V prestížnej súťaži Malba roka 2021 zvíťazil obraz mladej výtvarníčky Rity Koszorús

Spomedzi 20 finalistov porota vybrala dielo **schMERZbild FALL**. „Abstraktná maľba je ako poézia,“ hovorí mladá výtvarníčka, absolventka VŠVU. Nosnou témou obrazu je čas, akési cestovanie v čase a nostalgia. Je tam silná reflexia na európske avantgardy z prvej polovice 20. storočia, najmä na dadaizmus a surrealizmus.

Súťaž Malba roka 2021 založila Nadácia VÚB, ktorá dlhoročne podporuje výtvarné umenie. Jej poslaním je podporiť mladé umenie, prispieť k jeho propagácii, zvelaďovať a zušľachťovať médium maľby a priblížiť ho verejnosti.

Dielo mesiaca v rámci Roku slovenského dizajnu 2021

Rok 2021 bol na podnet Slovenského centra dizajnu (SCD) vyhlásený Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky za **Rok slovenského dizajnu (RSKD)**. Cieľom je predstaviť domácemu i zahraničnému publiku slovenský dizajn ako hodnotnú a atraktívnu súčasť slovenskej kultúry a identity. V tejto súvislosti Vám Slovenský inštitút v Prahe každý mesiac prináša **DIELO MESIACA**, v rámci ktorého vám približuje tvorbu jedného slovenského dizajnéra. Sledujte náš FB a Instagram!

Slovenský inštitút nám. Republiky 1037/3, 110 00 Praha1
Tel.: +420 224 948 135 si.prague@mzv.sk
www.slovenskyinstitut.cz